



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 425/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a maloletého sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], obaja zastúpení JUDr. Ľubicou Sopkovou, Pribinova 3, Malacky, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 13CoP/139/2023 z 8. januára 2025, uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 13CoP/139/2023 z 31. januára 2025 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 13CoP/139/2023 z 28. mája 2025 takto

### **r o z h o d o l :**

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci**

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. júna 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a dôstojnosti človeka v súvislosti s aplikáciou biológie a medicíny – Dohovor o ľudských právach a biomedicíne, čl. 2 ods. 1 a 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne týkajúceho sa biomedicínskeho výskumu, podľa čl. 3 ods. 1, čl. 6 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 24 Dohovoru o právach dieťaťa a podľa Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o procedúre oznámení uzneseniami krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú zrušenie napadnutých uznesení, vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie

konanie, priznanie primeraného finančného zadostučinenia a náhrady trov konania. Tiež navrhujú odložiť vykonateľnosť napadnutých uznesení.

2. Okresný súd Bratislava II vydal 24. októbra 2022 rozsudok v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému sťažovateľovi na čas po rozvode. Tento rozsudok napadla sťažovateľka v celom rozsahu a prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II napadol všetky výroky okrem výroku o rozvode manželstva. Dňa 7. decembra 2022 nadobudol rozsudok v časti výroku I (rozvod manželstva) právoplatnosť.

3. Napadnutým uznesením z 8. januára 2025 súd ustanovil znalca PhDr. Andreja Benkoviča s poukazom na to, že jedine odborným vyšetrením rodičov a maloletého dieťaťa bude možné ustáliť otázku zverenia maloletého sťažovateľa do starostlivosti toho-ktorého rodiča a najoptimálnejší spôsob stretávania sa s druhým rodičom.

4. Uznesením z 31. januára 2025 súd rozhodol o sťažovateľkou podanej námietke zaujatosti tak, že znalec PhDr. Andrej Benkovič nie je vylúčený z podania znaleckého posudku, zároveň však rozhodol o zmene znalca, keď ustanovil Mgr. Ivana Moravčíka (akceptoval výhradu samotného znalca o pracovnej vyťaženi, pozn.).

5. Dňa 20. mája 2025 vzniesla sťažovateľka proti osobe ustanoveného znalca námietku zaujatosti a zároveň vyjadrila svoj nesúhlas s realizáciou znaleckého dokazovania podľa čl. 5 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne. Uviedla, že ju znalec kontaktoval prostredníctvom právnej zástupkyne 16. mája 2025 v súvislosti s termínom realizácie znaleckého dokazovania, na čo reagovala telefonátom z čísla svojej matky (ktoré bolo utajené). Znalcovi vysvetlila, že je práceneschopná a má auto v oprave, napriek tomu podľa jej slov trval na skoršom termíne realizácie znaleckého dokazovania (23. máj 2025, pozn.). Následne od sťažovateľky zisťoval telefonický kontakt, ktorý mu v tom čase odmietla poskytnúť, kým nezíska súhlas od matky (ktorej telefónne číslo patrilo).

6. Krajský súd napadnutým uznesením z 28. mája 2025 rozhodol tak, že znalec Mgr. Ivan Moravčík nie je vylúčený z podania znaleckého posudku v dotknutom konaní. Podľa súdu z obsahu spisu nevyplývajú žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možné objektívne vyvodiť, že znalec má akýkoľvek relevantný vzťah či už k samotnej veci, alebo k účastníkom konania. Postoj sťažovateľky súd vnímal ako subjektívny a ničím neobjektizovaný. Poukázal na to, že sťažovateľka nie je zamestnaná a jej práceneschopnosť so stanoveným liečebným režimom jej nebránila ani v účasti na pojednávaní pred odvolacím súdom. Stanovenie dátumu, času a miesta znaleckého vyšetrenia je výlučne v kompetencii znalca, ingerencia súdu je nutná až za predpokladu nedôvodnej obštrukčnej neúčasti účastníka konania na znaleckom dokazovaní. Nesúhlas sťažovateľky podľa čl. 5 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne je podľa súdu mimo relevancie, pretože znalecké vyšetrenie neprestavuje zásah v oblasti zdravia – nejde o výkon zdravotnej starostlivosti, ktorý je podmienený súhlasom dotknutej osoby.

## II.

### Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia namietajú, že odvolací súd neskúmal dôkazy, ktoré boli priložené k námietke zaujatosti, a nevyvinul ani minimálne úsilie na to, aby zistil, čo sa odohralo medzi sťažovateľkou

a znalcom. Tým *de facto* potvrdil, že sťažovateľka klame, čo považujú za šikanózne. Najlepším záujmom maloletého sťažovateľa podľa sťažovateľov rozhodne nie je ďalšie nezmyselné znalecké vyšetrenie, ktoré je podľa nich zdrojom jeho traumatizácie a viktimizácie.

8. Argumentujú tiež tým, že neudelili svoj súhlas na realizáciu znaleckého vyšetrenia v zmysle Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne. Považujú za nesprávne tvrdenie súdu, že znalecké dokazovanie nepredstavuje zásah v oblasti zdravia, a preto sa naň súhlas v zmysle dohovoru nevzťahuje.

9. Vo vzťahu k samotnému ustanovenému znalcovi sťažovatelia namietajú arogantné, hádavé a nadradené správanie vo vzťahu k sťažovateľke, nesprávne doručovanie predvolania (SMS), neakceptovanie ospravedlniteľných dôvodov predkladaných sťažovateľkou či nerešpektovanie pravidiel ochrany osobných údajov (nátlak na diktovanie telefónneho čísla).

10. Sťažovatelia poukazujú na to, že znalecké dokazovanie môže súd nariadiť výhradne na návrh niektorej zo strán, čo sa nestalo, keďže tak súd urobil z vlastnej iniciatívy. Dosiaľ (od roku 2015, pozn.) bolo pritom realizovaných šesť znaleckých posudkov.

### III.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

11. Ústavný súd [a rovnako aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“)] v zmysle ich ustálenej judikatúry posudzujú, či bolo konanie ako celok spravodlivé v zmysle čl. 46 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri I. ÚS 236/03, III. ÚS 606/2022, rozsudok ESLP vo veci Komanický proti Slovenskej republike zo 4. 6. 2002, sťažnosť č. 40437/07). Teda to, či namietané konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 155/08). Je tomu tak najmä s ohľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... *ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd*“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, ústavnú sťažnosť kvalifikuje ako neprípustnú pre nevyčerpanie prostriedkov nápravy.

12. Sťažovatelia napadli podanou ústavnou sťažnosťou rozhodnutia, ktorými odvolací súd rozhodol o ustanovení znalcov, resp. o sťažovateľkou podanej námietke zaujatosti voči osobe znalca. Celkom zrejme ide o procesné rozhodnutie, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej. Na jeho základe by mal byť vypracovaný znalecký posudok a (ako boli sťažovatelia poučení) účastníkom konania môže byť uložené, aby sa dostavili k znalcovi, predložili mu potrebné veci, podali mu potrebné vysvetlenia, podrobili sa lekárskemu vyšetreniu, prípadne krvnej skúške alebo aby niečo vykonali, alebo znášali, ak je to na účely znaleckého dokazovania potrebné (pozri § 210 Civilného sporového poriadku).

13. Tak priebeh znaleckého skúmania, ako aj samotné závery ustanoveného znalca majú v konečnom dôsledku sťažovatelia možnosť v priebehu odvolacieho konania namietat'. Bude tiež

podstatné, ako závery znalca posúdi samotný odvolací súd (aj s ohľadom na predchádzajúce v konaní dosiaľ predložené znalecké posudky), pričom nie je vylúčené ani to, že tieto závery budú v konečnom dôsledku v prospech sťažovateľov. Napokon majú sťažovatelia v prípade nepriaznivého rozhodnutia odvolacieho súdu možnosť podať proti tomuto rozhodnutiu dovolanie. Sťažovatelia totiž v podstatnom namietajú, že súd nesprávne postupoval, keď nevykonal ohľadom možnej zaujatosti ustanoveného znalca dokazovanie, čím mohlo dôjsť k zásahu do ich práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) Civilného sporového poriadku].

14. S ohľadom na uvedené závery preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre jej neprípustnosť.

15. Druhá časť argumentácie sťažovateľov spočíva v odpovedi súdu na nimi predložený nesúhlas s realizáciou znaleckého dokazovania v zmysle čl. 5 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne.

16. Podstatnou bola pri posúdení veci skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie je iba rozhodnutím o podanej námietke zaujatosti. Týmto rozhodnutím teda súd nerozhodol o nesúhlase sťažovateľov s realizáciou znaleckého dokazovania. Súd sa síce k tomuto nesúhlasu vyjadril v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, avšak ani prípadná nesprávnosť záverov súdu by nemala vplyv na to, ako súd rozhodol – zjednodušene povedané, aj keby súd uznal, že sťažovatelia sa nemusia znaleckému dokazovaniu podrobiť, nerozhodol by inak v otázke sťažovateľmi podanej námietky zaujatosti a tento jeho záver by sa nijakým spôsobom neprejavil vo výroku napadnutého rozhodnutia. Ani prípadným nesprávnym právnym posúdením zo strany súdu preto nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľov. Aj v tejto časti bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť, a to pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa vrátane návrhu na odklad vykonateľnosti namietaného uznesenia okresného súdu v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 26. augusta 2025**

**Luboš Szigeti**  
**predseda senátu**